

Vergaderjaar 2025–2026

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 3476

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ASIEL EN MIGRATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 september 2025

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers en in het bijzonder het aanmeldcentrum in Ter Apel staan onder grote druk. Met de gemeente Westerwolde is afgesproken dat er maximaal 2.000 personen in het aanmeldcentrum mogen verblijven, maar de afgelopen periode is dit een aantal keer overschreden. De druk op het aanmeldcentrum kan voor een belangrijk deel verklaard worden door het hoge aantal statushouders in de opvang. Dit uiteraard los van de relatief hoge instroom. In totaal zitten er momenteel circa 18.000 statushouders in de opvang. Binnen de groep statushouders in de asielopvang groeit het aantal personen dat via de nareisprocedure (familieleden van de statushouders) naar Nederland is gekomen. Er verblijven ongeveer 7.800 nareizigers in de asielopvang. Bij circa 2.000 van de nareizigers is de referent al uitgestroomd bij het COA en woonachtig in de diverse gemeenten.

Om de druk op het COA te verlichten en de situatie in de opvang op orde te brengen zijn er snel aanvullende maatregelen nodig. Het COA gaat samen met het departement door met het realiseren van nieuwe noodopvangvoorzieningen en het optimaliseren van de bezetting van bestaande COA-locaties. In aanvulling daarop zullen nareizigers worden doorverwezen naar de koppelgemeente waar de referent woont. Concreet richt deze maatregel zich op de circa tweeduizend zogenaamde nareizigers met een verblijfsvergunning, die bij hun familielid kunnen gaan verblijven. Die familieleden hebben een verblijfsstatus en wonen niet meer in een asielzoekerscentrum. Nu wachten de nareizigers nog in een azc op passende huisvesting. Het COA zal deze nareizigers, behoudens contra-indicaties en in redelijkheid en billijkheid, doorverwijzen naar de gemeente waar het familielid woont. Ze trekken zoveel mogelijk bij hun familielid in, of zoeken in samenspraak met de gemeente andere huisvesting in de buurt. Uiteraard zal hierover contact worden opgenomen met de gemeenten.

Daarnaast wordt de samenwerking met het Rode Kruis rondom de nareizigers versterkt. Ik ben voornemens om een voorstel uit te laten

werken om het Rode Kruis onderdak te helpen regelen voor de overige nareizigers bij voorkeur zoveel mogelijk in de buurt van de gemeenten waaraan zij gekoppeld zijn.

De situatie in de opvang en het hoge aantal statushouders toont aan dat er naast de bovenstaande maatregelen op de korte termijn een noodzaak is om grip te krijgen op migratie. Door de asielnoodmaatregelenwet en de Wet invoering tweestatusstelsel wordt de instroom van nareizigers beperkt. Het blijft daarom van het grootste belang deze twee wetten spoedig aangenomen te krijgen in de Eerste Kamer waarna ze in werking kunnen treden.

Door inzet van bovenstaande maatregelen is de verwachting dat de bezetting in de asielopvang ontlast wordt en de bezetting in Ter Apel weer onder de 2.000 wordt gebracht. Eind oktober opent er daarnaast een nieuwe grote noodopvanglocatie, waardoor de verwachting is dat de bezettingsgraad bij het COA tegen die tijd verder zal afnemen.

De Minister voor Asiel en Migratie,
M.C.G. Keijzer